

Gefaseerd beheer: zin of onzin?

Verschillende functies

Nestplek
voor vogels

Dekking voor
zoogdieren

Voedselplanten
voor insecten

Natuurverbinding

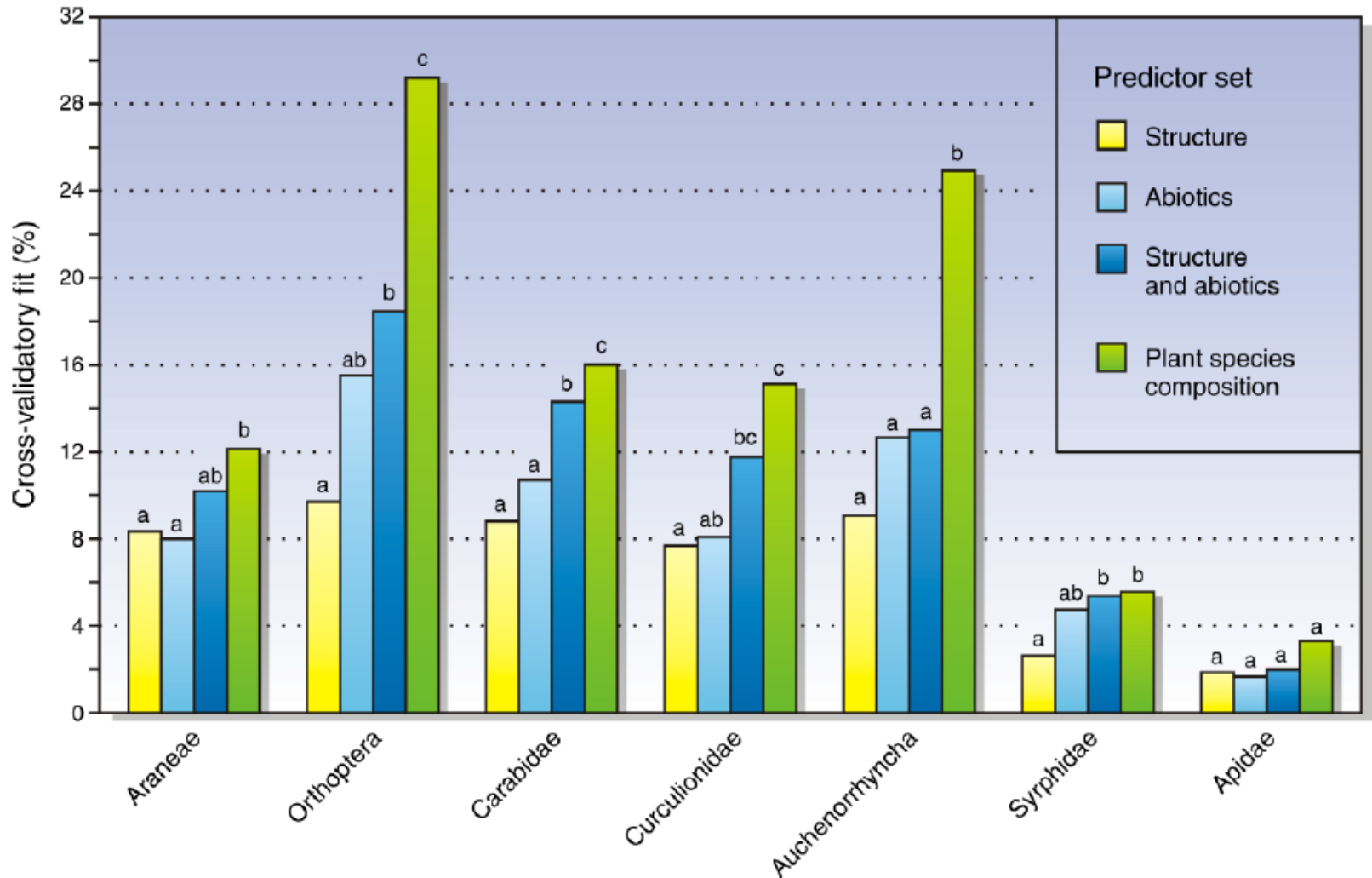
Volwaardig leefgebied
flora en (kleine) fauna

Plantengemeenschappen en fauna

March 2008

INSECTS PREDICTED BY PLANT COMPOSITION

789

Effecten maaibeheer

Effecten maaibeheer

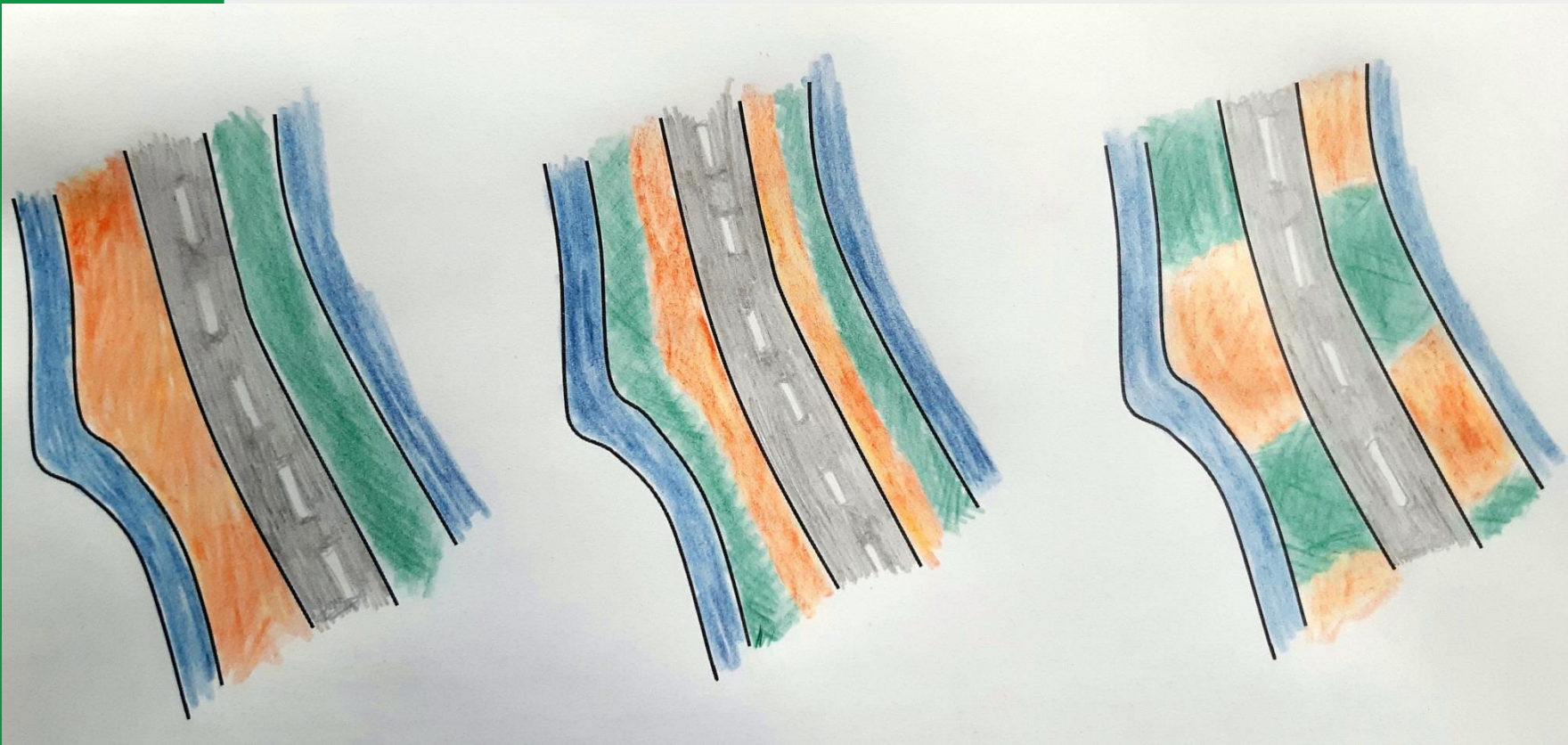
Dramatische verandering in voedselbeschikbaarheid, vegetatiestructuur en microklimaat, en dus:

- **Directe sterfte:** - kan zeer hoog oplopen afh. van methode (>90%)
- effecten op populatieniveau niet echt gekend
- **Indirecte sterfte:** - kan hoog oplopen, maar grotendeels onbekend
- effecten op populatieniveau niet echt gekend
- **Verstoorde cyclus:** - maaitijdstip bepaald mee of dieren en planten levenscyclus kunnen voltooien
- **Andere interacties:** - invloed op concurrentieverhoudingen
- invloed op mutualisme, predatie

Maar zorgt ook voor:

- **Behoud biotooptype:** - glanshaverhooiland!
- **Verschraling:** - (extra) belangrijk voor (schrallere) bermen en dijken

Vormen van gefaseerd beheer

Vormen van gefaseerd beheer

Gefaseerd maaibeheer

Voedselbeschikbaarheid, vegetatiestructuur en microklimaat blijven deels aanwezig en dus:

- **Minder sterfte:**
 - niet alles wordt gemaaid
 - niet gemaaide delen zijn refugium voor sommige soorten; belang refugiumfunctie niet echt gekend
- **Meer soorten:**
 - nieuw, extra biotooptype
 - meer soorten kunnen hun levenscyclus voltooien

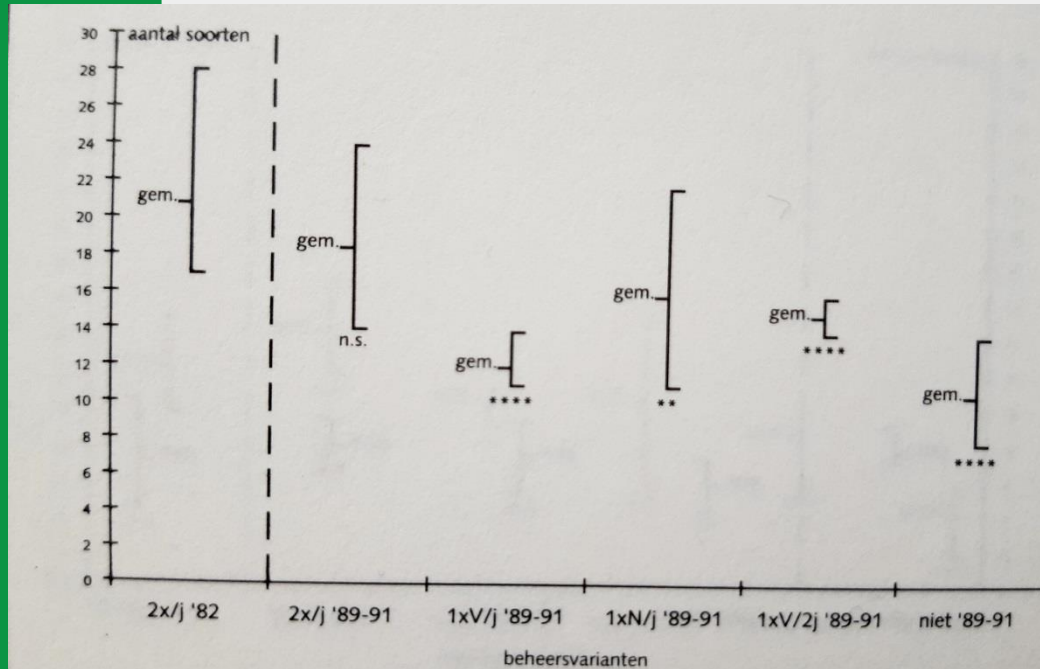
Maar ook:

- **Minder oorspronkelijk biotooptype:**
 - minder areaal, kleinere populaties, grotere kans op toevallig verdwijnen
 - meer biodiversiteit betekent niet per se meer natuurkwaliteit -

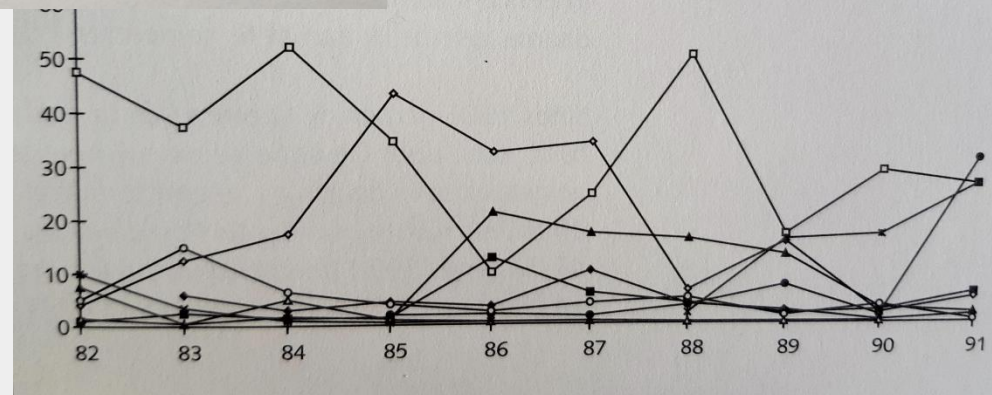
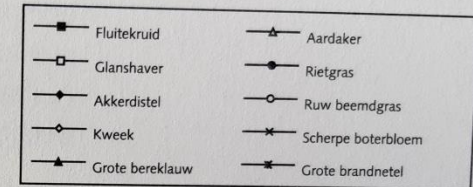
Bloemrijk glanshaverhoiland

Lange termijn effecten veranderd beheer

Vegetatie:
Lange termijn effecten zijn niet
voorspellen vanuit korte termijn
experimenten

Wisselwerking met de omgeving

Is gefaseerd maaien zinnig?

JA!

- Gefaseerd maai-beheer zorgt bijna altijd voor een grotere soorten-diversiteit.

Maar:

- (Veel diersoorten die profiteren van gefaseerd maaien in de zomer, zijn tevens afhankelijk van overstaand grasland in de winter.)
- Een hogere soorten-diversiteit resulteert vaak wel, maar niet per definitie in een hogere natuurkwaliteit.
- Goed ontwikkelde, regulier gemaaide glanshaverhooilanden zijn zeldzaam in Nederland en vertegenwoordigen mede daardoor een belangrijke waarde, zowel voor de flora als de fauna.
- De natuurfunctie en -waarde van een dijk is ook afhankelijk van de (grotere) omgeving.

Adviezen

- **Houdt rekening met al aanwezige bijzondere natuurwaarden;**
Ook ouderdom en geschiedenis kunnen belangrijk zijn voor de biodiversiteit; sommige soorten worden alleen aangetroffen in graslanden die al heel lang op dezelfde wijze zijn beheerd (paddenstoelen zoals wasplaten!).
- **Denk aan invloed van en relatie met achterland**
- **Bij gefaseerd beheer liefst langere hergroeiperioden tussen de maaimomenten (denk o.a. aan bloembezoekers!).**
- **Zorg voor continuïteit, zowel in beheerregime als in aanwezigheid van begroeiingstypen.**